

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2013/37/EU

2019/EØS/47/61

av 26. juni 2013

om endring av direktiv 2003/98/EF om viderebruk av informasjon fra offentlig sektor(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 114,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter den ordinære regelverksprosessen⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Dokumenter produsert av offentlige myndigheter i medlemsstatene utgjør en omfattende, variert og verdifull samling ressurser som kan være til gagn for kunnskapsøkonomien.
- 2) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/98/EF av 17. november 2003 om viderebruk av informasjon fra offentlig sektor⁽³⁾ fastsetter et minste sett av regler for viderebruk av dokumenter som offentlige myndigheter i medlemsstatene er i besittelse av, og hvordan slik viderebruk kan lettes i praksis.
- 3) Retningslinjer for åpne data som oppmuntrer til bred tilgang til og viderebruk av informasjon fra offentlig sektor for private eller kommersielle formål, med få eller ingen rettslige, tekniske eller økonomiske begrensninger,

og som fremmer spredning av informasjon ikke bare for markedsdeltakere, men også for offentligheten, kan spille en viktig rolle i arbeidet med å få fart på utviklingen av nye tjenester basert på innovative metoder som kombinerer og utnytter slik informasjon, stimulerer til økonomisk vekst og fremmer sosialt engasjement. Dette krever imidlertid like vilkår på unionsplan med hensyn til om viderebruk av dokumenter er tillatt eller ikke, noe som ikke kan oppnås dersom dette spørsmålet overlates til medlemsstatenes eller berørte offentlige myndigheters regler og praksis.

- 4) Det å tillate viderebruk av dokumenter som offentlige myndigheter er i besittelse av, gir merverdi for viderebrukerne, sluttbrukerne og samfunnet generelt og i mange tilfeller også for det offentlige organet selv, gjennom å fremme åpenhet og ansvarlighet og generere tilbakemeldinger fra viderebrukere og sluttbrukere, noe som gir den berørte offentlige myndigheten mulighet til å forbedre kvaliteten på informasjonen som samles inn.

- 5) Siden det første regelsettet om viderebruk av informasjon fra offentlig sektor ble vedtatt i 2003, har mengden data i verden, herunder offentlige data, økt eksponentielt, og nye typer data blir hele tiden generert og samlet inn. Samtidig er vi vitne til en kontinuerlig utvikling av teknologier for analyse, utnytting og behandling av data. Denne raske teknologiske utviklingen gjør det mulig å skape nye tjenester og nye anvendelsesområder som er basert på bruk, aggregering og kombinerings av data. Reglene som ble vedtatt i 2003, holder ikke lenger tritt med disse raske endringene, og resultatet er at man kan risikere å gå glipp av de økonomiske og sosiale mulighetene som viderebruk av offentlige data gir.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 175 av 27.6.2013, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 59/2017 av 17. mars 2017 om endring av EØS-avtalens vedlegg XI (Elektronisk kommunikasjon, audiovisuelle tjenester og informasjonssamfunnstjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 81 av 29.11.2018, s. 31.

⁽¹⁾ EUT C 191 av 29.6.2012, s. 129.

⁽²⁾ Europaparlamentets holdning av 13. juni 2013 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 20. juni 2013.

⁽³⁾ EUT L 345 av 31.12.2003, s. 90.

- 6) Samtidig har medlemsstatene nå utarbeidet retningslinjer for viderebruk i henhold til direktiv 2003/98/EF, og enkelte av dem har vedtatt ambisiøse strategier for åpne data for å gjøre viderebruk av tilgjengelige offentlige data enklere for borgere og foretak, utover det minstenivået som er fastsatt i nevnte direktiv. For å unngå at ulike regler i ulike medlemsstater fungerer som en hindring for tilbud av produkter og tjenester over landegrensene, og

- for å sørge for at sammenlignbare offentlige datasett kan viderebrukes i felleseuropeiske anvendelser basert på disse datasettene, kreves det et minstenivå av harmonisering for å fastsette hvilke offentlige data som er tilgjengelige for viderebruk i det indre informasjonsmarked, i samsvar med den relevante innsynsordningen.
- 7) Direktiv 2003/98/EF inneholder ingen forpliktelse vedrørende tilgang til dokumenter eller en plikt til å tillate viderebruk av dokumenter. Beslutningen om hvorvidt viderebruk skal tillates eller ikke, treffes fortsatt av medlemsstatene eller den berørte offentlige myndigheten. Samtidig bygger direktiv 2003/98/EF på nasjonale regler for tilgang til dokumenter, og tillatelse til viderebruk av dokumenter er derfor ikke påkrevet i henhold til direktivet dersom tilgangen er begrenset (for eksempel dersom nasjonale regler begrenser tilgangen til å gjelde borgere eller foretak som kan dokumentere en særlig interesse av tilgang til dokumentene) eller sperret (for eksempel dersom nasjonale regler sperrer tilgangen på grunn av dokumentenes følsomme karakter, blant annet av hensyn til nasjonal sikkerhet, forsvar eller offentlig sikkerhet). Noen medlemsstater har uttrykkelig koplet retten til viderebruk sammen med retten til tilgang, slik at alle allment tilgjengelige dokumenter kan viderebrukes. I andre medlemsstater er koplingen mellom de to regelsettene mindre tydelig, og dette er en kilde til rettslig usikkerhet.
- 8) Direktiv 2003/98/EF bør derfor endres slik at det fastsettes en tydelig plikt for medlemsstatene til å gjøre alle dokumenter tilgjengelige for viderebruk, unntatt når tilgangen er begrenset eller sperret i henhold til nasjonale regler for tilgang til dokumenter og med forbehold for andre unntak som er fastsatt i dette direktiv. Endringene som gjøres ved dette direktiv, søker ikke å definere eller endre medlemsstatenes innsynsordninger, som fortsatt er deres ansvar.
- 9) Idet det tas hensyn til Unionens regelverk og medlemsstatenes og Unionens internasjonale forpliktelser, særlig i henhold til Bern-konvensjonen om vern av litterære og kunstneriske verk og avtalen om handelsrelaterte sider ved immaterialrettigheter, bør dokumenter som tredjeparter har immaterialrettigheter til, unntas fra virkeområdet for direktiv 2003/98/EF. Dersom en tredjepart var opprinnelig eier av immaterialrettighetene til et dokument som biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver er i besittelse av, og vernetiden for disse rettighetene ikke har utløpt, bør dokumentet for dette direktivs formål anses som et dokument som tredjeparter har immaterialrettigheter til.
- 10) Direktiv 2003/98/EF bør få anvendelse på dokumenter som berørte offentlige myndigheter stiller til rådighet som del av sine offentlige oppgaver i henhold til lov eller andre bindende regler i medlemsstatene. I mangel av slike regler bør offentlige oppgaver defineres i samsvar med vanlig administrativ praksis i medlemsstatene, forutsatt at de offentlige oppgavens virkeområde er åpent for innsyn og kan tas opp til ny vurdering. De offentlige oppgavene kan defineres generelt eller fra sak til sak for hver enkelt offentlig myndighet.
- 11) Dette direktiv bør gjennomføres og anvendes i fullt samsvar med prinsippene om vern av personopplysninger i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁽¹⁾. Det er særlig verd å merke seg at i henhold til nevnte direktiv er det medlemsstatene som bør fastsette under hvilke vilkår behandling av personopplysninger er lovlig. Et av prinsippene i nevnte direktiv er dessuten at personopplysninger etter innsamling ikke må behandles på en måte som er uforenlig med de angitte, uttrykkelige og rettmessige formålene som dataene ble innsamlet for.
- 12) Direktiv 2003/98/EF bør ikke berøre rettighetene, herunder økonomiske og ideelle rettigheter, som ansatte hos offentlige myndigheter har i henhold til nasjonale regler.
- 13) Dersom et dokument stilles til rådighet for viderebruk, bør den berørte offentlige myndigheten beholde utnyttelsesretten til dokumentet.
- 14) Virkeområdet for direktiv 2003/98/EF bør utvides til også å omfatte biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver.
- 15) Et av hovedformålene med å opprette det indre marked er å skape vilkår som fremmer utviklingen av tjenester som omfatter hele Unionen. Biblioteker, museer og arkiver har en betydelig mengde verdifulle informasjonsressurser fra offentlig sektor, særlig fordi digitaliseringsprosjekter har mangedoblet mengden digitalt offentlig materiale. Disse kulturarvsamlingene og tilhørende metadata er en potensiell kilde for produkter og tjenester med digitalt innhold, og de har et enormt potensial med hensyn til innovativ viderebruk i sektorer som utdanning og turisme. Større muligheter for viderebruk av offentlig kulturelt materiale bør blant annet gi foretak i Unionen mulighet til å utnytte sitt potensial og bidra til økonomisk vekst og skaping av arbeidsplasser.

(¹) EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31.

- 16) Det er betydelige forskjeller mellom de ulike medlemsstatenes regler og praksis når det gjelder utnyttelse av offentlige kulturelle ressurser, noe som hindrer realiseringen av det økonomiske potensialet til disse ressursene. Biblioteker, museer og arkiver fortsetter å investere i digitalisering, og mange har allerede gjort sitt offentlige innhold tilgjengelig for viderebruk og søker aktivt etter nye muligheter til å viderebruke dette innholdet. Fordi kulturinstitusjonene opererer innenfor veldig forskjellige lovgivningsmessige og kulturelle rammer, har også deres utnyttelse av innholdet utviklet seg på svært ulike måter.
- 17) Ettersom forskjeller i nasjonale regler og praksis eller manglende klarhet hindrer det indre marked i å fungere på en tilfredsstillende måte og hemmer en hensiktsmessig utvikling av informasjonssamfunnet i Unionen, bør det innføres en minsteharmonisering av nasjonale regler og praksis for viderebruk av offentlig kulturelt materiale i biblioteker, museer og arkiver.
- 18) Utvidelsen av virkeområdet for direktiv 2003/98/EF bør begrenses til tre typer kulturinstitusjoner – biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver – ettersom deres samlinger er og i stadig større grad vil bli verdifullt materiale for viderebruk i mange produkter, for eksempel mobile anvendelser. Andre typer kulturinstitusjoner (som orkestre, operaer, balletter og teatre), herunder arkiver som er del av disse institusjonene, bør forbli utenfor virkeområdet ettersom de driver med «utøvende kunst». Ettersom nesten alt deres materiale omfattes av en tredjeparts immaterialrettigheter og derfor uansett vil forbli utenfor nevnte direktivs virkeområde, vil det ha liten betydning å ta dem med i virkeområdet.
- 19) Digitalisering er et viktig middel for å sikre bedre tilgang til og viderebruk av kulturelt materiale i forbindelse med utdanning, arbeid eller fritid. Digitaliseringen gir også betydelige økonomiske muligheter gjennom en enklere integrering av kulturelt materiale i digitale tjenester og produkter, noe vil bidra til å skape arbeidsplasser og vekst. Disse aspektene ble understreket blant annet i Europaparlamentets resolusjon av 5. mai 2010 om «Europeana — neste skritt»⁽¹⁾, kommisjonsrekommandasjon 2011/711/EU av 27. oktober 2011 om digitalisering av og nettbasert tilgang til kulturelt materiale samt digital bevaring⁽²⁾ og Rådets konklusjoner av 10. mai 2012 om digitalisering av og nettbasert tilgang til kulturelt materiale samt digital bevaring⁽³⁾. Disse dokumentene staker ut veien videre med hensyn til håndtering av rettslige, økonomiske og organisatoriske aspekter ved digitalisering av Europas kulturarv og tilgjengeliggjøring på internett.
- 20) For å lette viderebruk bør offentlige myndigheter, dersom det er mulig og hensiktsmessig, gjøre dokumenter tilgjengelige i åpne og maskinleselige formater og sammen med tilhørende metadata, med best mulig presisjon og detaljrikdom i et format som sikrer samvirkingsevne, for eksempel ved å behandle dem i samsvar med prinsippene for kompatibilitets- og brukervennlighetskrav for geografisk informasjon i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 om opprettelse av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskap (INSPIRE)⁽⁴⁾.
- 21) Et dokument bør anses å være i et maskinleselig format dersom det er i et filformat som er strukturert på en slik måte at programvare enkelt kan identifisere, gjenkjenne og trekke ut bestemte data fra det. Data kodet i filer som er strukturert i et maskinleselig format, er maskinleselige data. Maskinleselige formater kan være åpne eller lukkede, de kan være formelle standarder eller ikke. Dokumenter kodet i et filformat som begrenser elektronisk behandling, fordi dataene ikke kan eller ikke enkelt kan trekkes ut av dem, bør ikke anses å være i et maskinleselig format. Medlemsstater bør, der det er hensiktsmessig, oppmuntre til bruk av åpne, maskinleselige formater.
- 22) Dersom offentlige myndigheter krever gebyrer for viderebruk av dokumenter, bør slike gebyrer i prinsippet begrenses til marginalkostnader. Det bør imidlertid tas hensyn til nødvendigheten av ikke å hindre den normale driften hos offentlige myndigheter som er forpliktet til å generere inntekter for å dekke en betydelig del av kostnadene knyttet til utføring av deres offentlige oppgaver eller av kostnadene knyttet til innsamling, produksjon, reproduksjon og spredning av visse dokumenter som gjøres tilgjengelige for viderebruk. I slike tilfeller bør offentlige myndigheter kunne kreve gebyrer som overstiger marginalkostnadene. Slike gebyrer skal fastsettes etter objektive, åpne og kontrollerbare kriterier, og den samlede inntekten fra utlevering og tillatelse til viderebruk av dokumenter bør ikke overstige kostnadene for innsamling, produksjon, reproduksjon og spredning samt en rimelig avkastning på investeringene. Kravet om å generere inntekter for å dekke en betydelig del av offentlige myndigheters kostnader knyttet til utføring av deres offentlige oppgaver eller av kostnader knyttet til innsamling, produksjon, reproduksjon og spredning av visse dokumenter, behøver ikke å være et lovfestet krav og kan for eksempel følge av administrativ praksis i medlemsstatene. Et slikt krav bør regelmessig vurderes på nytt av medlemsstatene.

(1) EUT C 81 E av 15.3.2011, s. 16.

(2) EUT L 283 av 29.10.2011, s. 39.

(3) EUT C 169 av 15.6.2012, s. 5.

(4) EUT L 108 av 25.4.2007, s. 1.

- 23) Biblioteker, museer og arkiver bør også kunne kreve gebyrer som overstiger marginalkostnadene, for ikke å hindre den normale driften. Når det gjelder slike offentlige myndigheter, bør ikke den samlede inntekten fra utlevering og tillatelse til viderebruk av dokumenter innenfor den relevante regnskapsperioden overstige kostnadene for innsamling, produksjon, reproduksjon, spredning, bevaring og rettighetsklarering samt en rimelig avkastning på investeringene. Ved beregning av en rimelig avkastning på investeringene for biblioteker, museer og arkiver kan det, tatt i betraktning deres særtrekk, tas hensyn til prisene som privat sektor krever for viderebruk av identiske eller lignende dokumenter.
- 24) De øvre grensene for gebyrer fastsatt i dette direktiv berører ikke medlemsstatenes rett til å ta lavere gebyrer eller ingen gebyrer.
- 25) Medlemsstatene bør fastsette kriteriene for å pålegge gebyrer som overstiger marginalkostnadene. I den forbindelse kan medlemsstatene for eksempel fastsette slike kriterier i nasjonale regler eller utpeke egnede myndigheter, med unntak av den offentlige myndigheten selv, med kompetanse til å fastsette slike kriterier. Denne myndigheten bør være organisert i samsvar med medlemsstatens konstitusjonelle og rettslige system. Dette kan være en eksisterende myndighet med utøvende budsjettmyndighet som står under politisk ansvar.
- 26) I forbindelse med enhver viderebruk av et dokument kan offentlige myndigheter pålegge viderebrukeren vilkår, eventuelt gjennom en lisens, for eksempel kildehenvisning og om dokumentet på noen måte er blitt endret av viderebrukeren. Eventuelle lisenser for viderebruk av informasjon fra offentlig sektor bør under alle omstendigheter omfatte så få restriksjoner på viderebruk som mulig, for eksempel begrenset til et krav om kildehenvisning. Åpne lisenser tilgjengelig på internett, som gir mer omfattende viderebruksrettigheter uten teknologiske, økonomiske eller geografiske begrensninger og er basert på åpne dataformater, bør spille en viktig rolle i denne forbindelse. Medlemsstater bør derfor oppmuntre til bruk av åpne lisenser, noe som med tiden bør bli vanlig praksis i hele Unionen.
- 27) Kommisjonen har støttet utviklingen av en resultatavle på internett for informasjon fra offentlig sektor, med relevante resultatindikatorer for viderebruk av informasjon fra offentlig sektor i alle medlemsstater. En regelmessig oppdatering av denne resultatavlen på internett vil bidra til utvekslingen av informasjon mellom medlemsstatene og gjøre opplysninger om retningslinjer og praksis tilgjengelig i hele Unionen.
- 28) Klageadgangen bør omfatte muligheten til en vurdering utført av en upartisk klageinstans. Dette kan være en allerede eksisterende nasjonal myndighet, for eksempel nasjonal konkurransemyndighet, nasjonal myndighet for dokumenttilgang eller en nasjonal rettsmyndighet. Denne myndigheten bør være organisert i samsvar med medlemsstatens konstitusjonelle og rettslige system og bør ikke berøre andre klageadganger som eventuelt er tilgjengelig for personer som søker om viderebruk. Den bør imidlertid være forskjellig fra medlemsstatens ordning for å fastsette kriterier for å pålegge gebyrer som overstiger marginalkostnadene. Klageadgangen bør omfatte muligheten til prøving av avslag, men også av vedtak som, til tross for at de tillater viderebruk, kan påvirke søkere av andre årsaker, særlig på grunn av gebyrreglene. Vurderingsprosessen bør være hurtig, i samsvar med behovene i et marked i rask endring.
- 29) Konkurranseregler bør respekteres når prinsippene for viderebruk av dokumenter fastsettes, og så langt som mulig bør avtaler om enerett mellom offentlige myndigheter og private partnere unngås. For å yte en tjeneste av offentlig interesse kan det imidlertid noen ganger være nødvendig med enerett til viderebruk av visse dokumenter fra offentlig sektor. Dette kan blant annet være tilfellet dersom ingen kommersiell forlegger vil offentliggjøre informasjonen uten en slik enerett. For å ta hensyn til dette tillater direktiv 2003/98/EF avtaler om enerett, som regelmessig må vurderes på nytt, dersom en enerett er nødvendig for å kunne yte en tjeneste av offentlig interesse.
- 30) Etter utvidelsen av virkeområdet for direktiv 2003/98/EF til å omfatte biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver, bør det tas hensyn til gjeldende forskjeller i medlemsstatene vedrørende digitalisering av kulturelle ressurser, noe som ikke kunne håndteres på en effektiv måte av gjeldende regler for avtaler om enerett i nevnte direktiv. Det finnes en rekke samarbeidsavtaler mellom biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver og private partnere som omfatter digitalisering av kulturelle ressurser, der det gis enerett til private partnere. Praksis har vist at slike offentlig-private partnerskap kan legge til rette for en meningsfull utnyttelse av kultursamlinger og samtidig gi allmennheten raskere tilgang til kulturarven.
- 31) Dersom en enerett gjelder digitalisering av kulturelle ressurser, kan en viss periode med enerett være nødvendig for å gi den private partneren mulighet til å tjene inn investeringen. Denne perioden bør imidlertid være tidsbegrenset og så kort som mulig for å overholde prinsippet om at offentlig materiale skal forbli offentlig tilgjengelig når det er digitalisert. Perioden med enerett til å digitalisere kulturelle ressurser bør i alminnelighet ikke overstige ti år. En periode med enerett på mer enn ti år bør bli tatt opp til ny vurdering, der det tas hensyn til teknologiske, økonomiske og administrative endringer i miljøet siden avtalen ble inngått. Dessuten bør alle offentlig-private partnerskap for digitalisering

av kulturelle ressurser gi partnerinstitusjonen fulle rettigheter med hensyn til bruk av digitaliserte kulturelle ressurser etter avtalens opphør.

32) For å ta behørig hensyn til kontrakter og andre avtaler som gir enerett, og som ble inngått før ikrafttredelsen av dette direktiv, bør det innføres passende overgangstiltak for å beskytte de berørte partenes interesser, dersom deres enerett ikke omfattes av unntakene som tillates i henhold til dette direktiv. Disse overgangstiltakene bør tillate at partenes enerett fortsetter å gjelde inntil kontraktens utløp eller, for tidsubegrensede kontrakter eller kontrakter med veldig lang varighet, i en tilstrekkelig lang periode slik at partene kan treffe egnede tiltak. Disse overgangstiltakene bør ikke gjelde kontrakter eller andre avtaler inngått etter ikrafttredelsen av dette direktiv, men samtidig før anvendelsen av nasjonale tiltak som innarbeider dette direktiv, for å unngå situasjoner der det inngås kontrakter eller andre langsiktige avtaler som ikke er i samsvar med dette direktiv, med den hensikt å omgå framtidige nasjonale innarbeidingstiltak som skal vedtas. Kontrakter og andre avtaler inngått etter ikrafttredelsen av dette direktiv, men før datoen for anvendelse av nasjonale innarbeidingstiltak, bør derfor være i samsvar med dette direktiv fra anvendelsesdatoen for nasjonale tiltak for innarbeiding av dette direktiv.

33) Ettersom målene for dette direktiv, som er å gjøre det lettere å skape informasjonsprodukter og -tjenester på unionsplan som bygger på dokumenter fra offentlig sektor, for å sikre effektiv og grensekryssende bruk av dokumenter fra offentlig sektor dels hos private, særlig små og mellomstore, foretak for å skape verdikjende informasjonsprodukter og -tjenester, og dels hos borgere for å gjøre det lettere med fri spredning av informasjon og kommunikasjon, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av det foreslåtte tiltakets felleseuropeiske omfang bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippene fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.

34) Dette direktiv er forenlig med de grunnleggende rettighetene og de prinsippene som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter, herunder vern av personopplysninger (artikkel 8) og eiendomsretten (artikkel 17). Ingenting i dette direktiv bør tolkes eller gjennomføres på en måte som er i strid med Den europeiske konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter.

35) Det er nødvendig å sikre at medlemsstatene rapporterer til Kommisjonen om omfanget av viderebruk av informasjon fra offentlig sektor, vilkårene for å gjøre informasjonen tilgjengelig og klageadgangen.

36) Kommisjonen bør bistå medlemsstatene med å gjennomføre dette direktiv på en ensartet måte gjennom å utstede retningslinjer, særlig om anbefalte standardlisenser, datasett og gebyrer for viderebruk av dokumenter, etter samråd med berørte parter.

37) Direktiv 2003/98/EF bør derfor endres.

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

I direktiv 2003/98/EF gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 1 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 2 gjøres følgende endringer:

i) Bokstav a) skal lyde:

«a) dokumenter som stilles til rådighet uten at dette omfattes av de berørte offentlige myndighetenes offentlige oppgaver i henhold til lov eller andre bindende regler i medlemsstaten eller, i mangel av slike regler, som fastsatt i samsvar med vanlig administrativ praksis i vedkommende medlemsstat, forutsatt at de offentlige oppgavens virkeområde er åpent for innsyn og kan tas opp til ny vurdering.»

ii) Bokstav c) skal lyde:

«c) dokumenter som i henhold til innsynsordningene i medlemsstatene ikke er tilgjengelige, blant annet av hensyn til:

– vern av nasjonal sikkerhet (dvs. statens sikkerhet), forsvar eller offentlig sikkerhet,

– fortrolig behandling av statistiske opplysninger,

– fortrolig behandling av forretningsopplysninger (f.eks. forretningshemmeligheter, yrkeshemmeligheter eller selskapsheemmeligheter).»

iii) Nye bokstaver skal lyde:

- «ca) dokumenter som det i henhold til innsynsordningene i medlemsstatene er begrenset tilgang til, herunder tilfeller der borgere eller foretak må dokumentere en særlig interesse av tilgang til dokumenter,
- cb) deler av dokumenter som bare inneholder logoer, våpenskjold og insignier,
- cc) dokumenter som i henhold til innsynsordningene ikke er tilgjengelige eller som det er begrenset tilgang til av hensyn til vern av personopplysninger, og deler av dokumenter som er tilgjengelige i henhold til disse ordningene, men som inneholder personopplysninger som gjør at viderebruk ifølge lovgivningen er uforenlig med lovgivningen om personvern i forbindelse med behandling av personopplysninger.»

iv) Bokstav e) skal lyde:

- «e) dokumenter som utdannings- og forskningsinstitusjoner er i besittelse av, herunder organisasjoner opprettet for å overføre forskningsresultater, skoler og universiteter, unntatt universitetsbiblioteker, og»

v) Bokstav f) skal lyde:

- «f) dokumenter som kulturinstitusjoner er i besittelse av, unntatt biblioteker, museer og arkiver.»

b) Nr. 3 skal lyde:

«3. Dette direktiv bygger på, og berører ikke, innsynsordninger i medlemsstatene.»

c) I nr. 4 endres «felleskapsregelverket» til «unionsregelverket».

2) I artikkel 2 skal nye numre lyde:

«6. «maskinleselig format» et filformat strukturert slik at programvare enkelt kan identifisere, gjenkjenne og trekke ut bestemte data, herunder individuelle opplysninger og deres interne struktur,

7. «åpent format» et filformat som er plattformuavhengig og gjort tilgjengelig for allmennheten uten begrensninger som hindrer viderebruk av dokumenter,

8. «formell åpen standard» en standard som er blitt fastsatt skriftlig, med detaljerte spesifikasjoner for kravene som skal sikre samvirkingsevne mellom programvare,

9. «universitet/høyskole» en offentlig myndighet som tilbyr høyere utdanning som leder til akademiske grader.»

3) Artikkel 3 skal lyde:

«Artikkel 3

Allment prinsipp

1. Med forbehold for nr. 2 skal medlemsstatene sikre at dokumenter som dette direktiv får anvendelse på i samsvar med artikkel 1, kan viderebrukes for kommersielle eller ikke-kommersielle formål i samsvar med vilkårene fastsatt i kapittel III og IV.

2. For dokumenter som biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver har immaterialrettigheter til, skal medlemsstatene sikre, når viderebruk av slike dokumenter er tillatt, at disse dokumentene kan viderebrukes for kommersielle eller ikke-kommersielle formål i samsvar med vilkårene fastsatt i kapittel III og IV.»

4) I artikkel 4 skal nr. 3 og 4 lyde:

«3. Ved avslag på anmodningen skal de offentlige myndighetene underrette søkeren om årsakene til avslaget på grunnlag av relevante bestemmelser i innsynsordningen i vedkommende medlemsstat eller nasjonale bestemmelser vedtatt i henhold til dette direktiv, særlig artikkel 1 nr. 2 bokstav a)–cc) eller artikkel 3. Dersom et avslag gis på grunnlag av artikkel 1 nr. 2 bokstav b), skal den offentlige myndigheten vise til den fysiske eller juridiske personen som er rettighetshaver, der denne er kjent, eller alternativt til lisensgiveren som den offentlige myndigheten har innhentet det relevante materialet fra. Biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver skal ikke være forpliktet til å ta med en slik henvisning.

4. Alle vedtak om viderebruk skal inneholde en henvisning til klageadgangen i tilfelle søkeren ønsker å klage på vedtaket. Klageadgangen skal omfatte muligheten til prøving ved en upartisk klageinstans med nødvendig sakkunnskap, for eksempel nasjonal konkurransemyndighet, nasjonal myndighet for dokumenttilgang eller en nasjonal rettsmyndighet, hvis vedtak er bindende for den berørte offentlige myndigheten.»

5) Artikkel 5 skal lyde:

«Artikkel 5

Tilgjengelige formater

1. Offentlige myndigheter skal gjøre sine dokumenter tilgjengelige i alle allerede foreliggende formater eller språkversjoner og, dersom det er mulig og hensiktsmessig, i åpne og maskinleselige formater sammen med tilhørende metadata. Både formatet og metadataene bør, så langt det er mulig, være i samsvar med formelle åpne standarder.

2. Nr. 1 innebærer ikke at offentlige myndigheter er forpliktet til å framstille eller tilpasse dokumenter eller framlegge utdrag for å etterkomme nevnte nummer, dersom dette krever en uforholdsmessig stor innsats og ikke bare et enkelt håndgrep.

3. Det kan ikke på grunnlag av dette direktiv kreves at offentlige myndigheter skal fortsette å produsere og lagre en viss type dokumenter for at en privat eller offentlig organisasjon skal kunne viderebruke slike dokumenter.»

6) Artikkel 6 skal lyde:

«Artikkel 6

Gebyrprinsipper

1. Dersom det kreves gebyrer for viderebruk av dokumenter, skal slike gebyrer begrenses til marginalkostnader påløpt for reproduksjon, framskaffelse og spredning.

2. Nr. 1 får ikke anvendelse på følgende:

- a) Offentlige myndigheter som er forpliktet til å generere inntekter for å dekke en betydelig del av kostnadene knyttet til utføring av deres offentlige oppgaver.
- b) Unntaksvis dokumenter der innsamling, produksjon, reproduksjon og spredning av dokumentene medfører en forpliktelse for den berørte offentlige myndigheten til å generere tilstrekkelige inntekter for å dekke en betydelig del av kostnadene knyttet til dette. Disse kravene skal fastsettes ved lov eller andre bindende regler i medlemsstatene. I mangel av slike regler skal kravene defineres i samsvar med vanlig administrativ praksis i medlemsstatene.
- c) Biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver.

3. I tilfellene nevnt i nr. 2 bokstav a) og b) skal berørte offentlige myndigheter beregne samlede gebyrer etter objektive, åpne og kontrollerbare kriterier som fastsettes av medlemsstatene. Disse myndighetenes samlede inntekt fra utlevering og tillatelse til viderebruk av dokumenter innenfor den relevante regnskapsperioden skal ikke overstige kostnadene for innsamling, produksjon, reproduksjon og spredning samt en rimelig avkastning på investeringene. Gebyrene skal beregnes i samsvar med regnskapsprinsippene som gjelder for de berørte offentlige myndighetene.

4. Når offentlige myndigheter nevnt i nr. 2 bokstav c) pålegger gebyrer, skal ikke den samlede inntekten fra utlevering og tillatelse til viderebruk av dokumenter innenfor den relevante regnskapsperioden overstige kostnadene for innsamling, produksjon, reproduksjon,

spredning, bevaring og rettighetsklarering samt en rimelig avkastning på investeringene. Gebyrene skal beregnes i samsvar med regnskapsprinsippene som gjelder for de berørte offentlige myndighetene.»

7) Artikkel 7 skal lyde:

«Artikkel 7

Innsyn

1. Når det gjelder standardgebyrer for viderebruk av dokumenter som er i offentlige myndigheters besittelse, skal gjeldende vilkår og faktiske gebyrbeløp, herunder beregningsgrunnlaget for slike gebyrer, fastsettes på forhånd og offentliggjøres, elektronisk dersom det er mulig og hensiktsmessig.

2. Når det gjelder andre gebyrer for viderebruk enn dem nevnt i nr. 1, skal vedkommende offentlig myndighet på forhånd angi hvilke faktorer det vil bli tatt hensyn til ved beregning av disse gebyrene. På anmodning skal vedkommende offentlig myndighet også angi hvordan slike gebyrer er beregnet for den konkrete anmodningen om viderebruk.

3. Kravene nevnt i artikkel 6 nr. 2 bokstav b) skal være fastsatt på forhånd. De skal offentliggjøres elektronisk dersom det er mulig og hensiktsmessig.

4. Offentlige myndigheter skal sikre at de som anmoder om å viderebruke dokumenter, underrettes om klageadgang i forbindelse med vedtak eller praksis som berører dem.»

8) Artikkel 8 nr. 1 skal lyde:

«1. Offentlige myndigheter kan tillate viderebruk uten vilkår, eller de kan fastsette vilkår, eventuelt gjennom en lisens. Disse vilkårene skal ikke begrense mulighetene for viderebruk unødig og skal ikke brukes for å begrense konkurranse.»

9) Artikkel 9 skal lyde:

«Artikkel 9

Praktiske ordninger

Medlemsstatene skal sørge for praktiske ordninger som gjør det lettere å søke etter dokumenter som er tilgjengelige for viderebruk, for eksempel i form av lister over de viktigste dokumentene med relevante metadata, som er tilgjengelige via internett og i maskinleselig format dersom det er mulig og hensiktsmessig, og nettportaler med lenker til disse listene over informasjonskilder. Når det er mulig, skal medlemsstatene legge til rette for tverrspråklig søk etter dokumenter.»

10) I artikkel 11 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 2 skal nytt ledd lyde:

«Dette nummer får ikke anvendelse på digitalisering av kulturelle ressurser.»

b) Nytt nummer skal lyde:

«2a. Uten hensyn til nr. 1 skal perioden med enerett i alminnelighet ikke overstige ti år dersom eneretten gjelder digitalisering av kulturelle ressurser. I tilfeller der denne perioden overstiger ti år, skal varigheten tas opp til ny vurdering i løpet av det ellefte året og deretter, dersom det er relevant, hvert sjuende år.

Avtalene om enerett nevnt i første ledd skal offentliggjøres og være åpne for innsyn.

Ved enerett som nevnt i første ledd, skal den berørte offentlige myndigheten kostnadsfritt motta en kopi av de digitaliserte kulturelle ressursene som en del av avtalen. Kopien skal være tilgjengelig for viderebruk ved utløpet av perioden med enerett.»

c) Nr. 3 skal lyde:

«3. Avtaler om enerett som eksisterer 1. juli 2005, og som ikke oppfyller kravene til unntak i henhold til nr. 2, skal opphøre ved kontraktens utløp, eller under alle omstendigheter senest 31. desember 2008.»

d) Nytt nummer skal lyde:

«4. Uten at det berører nr. 3, skal avtaler om enerett som eksisterer 17. juli 2013, og som ikke oppfyller kravene til unntak i henhold til nr. 2 og 2a, opphøre ved kontraktens utløp, eller under alle omstendigheter senest 18. juli 2043.»

11) Artikkel 13 skal lyde:

«*Artikkel 13*

Ny vurdering

1. Kommisjonen skal vurdere anvendelsen av dette direktiv på nytt senest 18. juli 2018 og oversende resultatene av denne vurderingen, sammen med eventuelle forslag til endring av dette direktiv, til Europaparlamentet og Rådet.

2. Medlemsstatene skal hvert tredje år framlegge en rapport for Kommisjonen om tilgjengeligheten av informasjon fra offentlig sektor for viderebruk, vilkårene for å gjøre informasjonen tilgjengelig og klageadgangen. På grunnlag av denne rapporten, som skal offentliggjøres, skal medlemsstatene vurdere gjennomføringen av artikkel 6 på nytt, særlig med hensyn til gebyrer som overstiger marginalkostnadene.

3. Den nye vurderingen nevnt i nr. 1 skal særlig gjelde dette direktivs virkeområde og virkninger, herunder i hvilket omfang viderebruken av dokumenter fra offentlig sektor har økt, følgene av de anvendte gebyrprinsippene og viderebruken av offisielle tekster av lovgivningsmessig og administrativ art, samspillet mellom regler for vern av personopplysninger og muligheter til viderebruk, samt ytterligere muligheter for å få det indre marked til å fungere på en mer tilfredsstillende måte og fremme utviklingen av den europeiske innholdsindustrien.»

Artikkel 2

1. Medlemsstatene skal innen 18. juli 2015 vedta og kunngjøre de lovene og forskriftene som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

De skal anvende disse bestemmelsene fra 18. juli 2015.

2. Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

Artikkel 3

Dette direktiv trer i kraft den 20. dagen etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel 26. juni 2013.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

For Rådet

A. SHATTER

Formann